EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2026 06 03
COM(2026) 207 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl Airijos ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos

{SWD(2026) 207 final}

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl Airijos ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 ([1]), ypač į jo 3 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) Reglamente (ES) 2024/1263 nurodyti ekonomikos valdymo sistemos tikslai – skatinti užtikrinti patikimus bei tvarius viešuosius finansus, tvarų ir įtraukų ekonomikos augimą ir atsparumą pasitelkiant reformas bei investicijas ir neleisti susidaryti perviršiniam valdžios sektoriaus deficitui. Reglamente nustatyta, kad Taryba ir Komisija, vadovaudamosi Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) nustatytais tikslais ir reikalavimais, Europos semestro kontekste vykdo daugiašalę priežiūrą. Europos semestro veikla apima visų pirma konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų rengimą ir įgyvendinimo priežiūrą;

(2) 2025 m. liepos 16 d. Komisija priėmė Pasiūlymą dėl reglamento, kuriuo įsteigiamas 2028–2034 m. Europos klestėjimo ir saugumo fondas ekonominės, teritorinės ir socialinės sanglaudos, žemės ūkio ir kaimo plėtros bei žuvininkystės ir jūrų reikalams ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/955 ir Reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509 ([2]). Pasiūlymu siekiama padidinti Sąjungos finansavimo veiksmingumą

([1]) 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97, (OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES), kuriuo įsteigiamas 2028–2034 m. Europos klestėjimo ir saugumo fondas ekonominės, teritorinės ir socialinės sanglaudos, žemės ūkio ir kaimo plėtros bei žuvininkystės ir jūrų reikalams ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/955 ir

mažinant finansų architektūros susiskaidymą ir padėti valstybėms narėms koordinuoti savo ekonominę politiką pagal SESV 175 straipsnį;

(3) 2025 m. lapkričio 25 d. Komisija priėmė nuomonę dėl Airijos 2026 m. biudžeto plano projekto. Tą pačią dieną Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 priėmė 2026 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Airija nenurodyta kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Be to, Komisija priėmė rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos, rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl žmogiškojo kapitalo Europos Sąjungoje ir pasiūlymą dėl 2026 m. bendros užimtumo ataskaitos, kurioje analizuojamas užimtumo gairių ir Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimas. Taryba rekomendaciją dėl euro zonos ekonominės politikos ([3]) priėmė 2026 m. balandžio 21 d., o bendrą užimtumo ataskaitą ir rekomendaciją dėl žmogiškojo kapitalo – 2026 m. kovo 9 d.;

(4) 2025 m. sausio 29 d. Komisija paskelbė konkurencingumo kelrodį – strateginę programą, kuria siekiama per ateinančius penkerius metus padidinti Sąjungos konkurencingumą pasaulyje. Kaip esminiai tvaraus ekonomikos augimo ramsčiai, joje nustatytos trys būtinos transformacijos: inovacijos; priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas ir konkurencingumo užtikrinimas; saugumas. Europos semestras suderintas su konkurencingumo kelrodžiu, taip užtikrinant, kad valstybių narių ekonominė politika derėtų su Komisijos strateginiais tikslais ir būtų laikomasi vienodo požiūrio į ekonomikos valdymą, kuriuo visoje Sąjungoje skatinamas tvarus augimas, inovacijos ir atsparumas;

(5) 2026 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras toliau vykdomas tuo pat metu įgyvendinant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) ([4]) galutinį etapą. Įgyvendinant Europos semestro politikos prioritetus itin svarbūs buvo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo (EGAD) planai kartu su sanglaudos politikos finansavimu, nes buvo reikalaujama, kad šiais planais būtų veiksmingai sprendžiami visi per pastaruosius ciklus atitinkamose konkrečioms šalims pateiktose rekomendacijose nustatyti uždaviniai arba didelė jų dalis, o pagal Europos sanglaudos politiką finansuojamomis programomis – atsižvelgiama į konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas. Artėjant EGADP įgyvendinimo laikotarpio pabaigai, tebėra labai svarbu tęsti pagal EGADP remiamas ir įgyvendinamas reformas ir investicijas, visų pirma tas, kurios padeda spręsti konkrečioms šalims pateiktose rekomendacijose nustatytus uždavinius;

(6) 2026 m. birželio 3 d. Komisija paskelbė 2026 m. Airijai skirtą šalies ataskaitą. Joje įvertinta pažanga, Airijos padaryta įgyvendinant atitinkamas jai skirtas rekomendacijas, ir apžvelgta, kaip ji įgyvendina EGAD planą. Remiantis šia analize, šalies ataskaitoje nurodyti Airijai kylantys aktualiausi uždaviniai. Be to, joje įvertinta pažanga, Airijos padaryta įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir siekiant Sąjungos pagrindinių tikslų užimtumo, įgūdžių ir skurdo mažinimo srityse, taip pat pažanga siekiant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų;

Reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509, COM(2025) 565 *final*. Dėl siūlomo reglamento šiuo metu deramasi su abiem teisėkūros institucijomis.

([3]) OL C, C/2026/2434, 2026 m. balandžio 28 d., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

([4]) 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, OL L 57, 2021 2 18, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

(7) 2026 m. kovo 10 d. Taryba, remdamasi Komisijos vertinimu ir rekomendacija, priėmė 2026 m. sausio mėn. Rekomendaciją, kuria pritariama Airijos nacionaliniam vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniam struktūriniam planui ([5]). Planas, pateiktas pagal Reglamento (ES) 2024/1263 15 straipsnio 2 dalį, apima laikotarpį nuo 2026 iki 2030 m., taip pat jame nustatytas biudžeto apribojimas – didžiausias grynųjų išlaidų augimo tempas per penkerius metus. Taryba rekomendavo tokį didžiausią grynųjų išlaidų augimo tempą: 6,6 % 2026 m., 6,0 % 2027 m., 7,6 % 2028 m., 6,7 % 2029 m. ir 6,4 % 2030 m.; tai atitinka didžiausią bendrą augimo tempą, apskaičiuotą atsižvelgiant į 2024 bazinius metus, t. y. 16,5 % 2026 m., 23,5 % 2027 m., 32,9 % 2028 m., 41,7 % 2029 m. ir 50,9 % 2030 m.; Ši rekomendacija pakeitė 2025 m. sausio 21 d. rekomendaciją ([6]). Tačiau joje nustatytas 2025 m. didžiausias (t. y. 5,1 % metinis ir 15,4 % bendras) grynųjų išlaidų augimo tempas, apskaičiuotas atsižvelgiant į 2023 bazinius metus, tebėra aktualus vertinant atitiktį iki 2025 m. imtinai;

(8) Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą ir jo padariniai yra egzistencinis iššūkis Europos Sąjungai. Komisija paragino valstybes nares prašyti koordinuotai aktyvuoti Stabilumo ir augimo pakto nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą, kad būtų galima remti ES pastangas greitai ir reikšmingai padidinti gynybos išlaidas ([7]); 2025 m. kovo 6 d. šį pasiūlymą palankiai įvertino Europos Vadovų Taryba. Valstybės narės vis dar gali prašyti aktyvuoti nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą bet kuriuo metu iki 2028 m., jei jos atitinka Reglamento (ES) 2024/1263 26 straipsnyje nustatytus kriterijus;

(9) 2026 m. balandžio 30 d. Airija pateikė 2026 m. metinę pažangos ataskaitą ([8]) dėl rekomenduojamo didžiausio grynųjų išlaidų augimo tempo laikymosi ir dėl reformų ir investicijų, kuriomis reaguojama į pagrindinius uždavinius, nustatytus šaliai skirtose Europos semestro rekomendacijose, įgyvendinimo; Metinė pažangos ataskaita taip pat atspindi pagal Reglamento (ES) 2021/241 27 straipsnį du kartus per metus Airijos teikiamas pažangos, padarytos įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, ataskaitas;

(10) 2025 m. realiojo BVP augimas buvo 12,3 %, o infliacija pagal SVKI – 2,1 %. Komisijos 2026 m. pavasario prognozėje numatoma, kad realusis BVP sumažės 1,2 % 2026 m. ir išaugs 3,4 % 2027 m., o infliacija pagal SVKI bus 3,5 % 2026 m. ir 2,6 % 2027 m.;

(11) remiantis Eurostato pateiktais duomenimis ([9]), Airijos valdžios sektoriaus perteklius sumažėjo nuo 4,1 % BVP 2024 m. iki 1,8 % BVP 2025 m. 2025 m. sumažėjęs perteklius iš esmės rodo, kad nėra didelių vienkartinių pajamų, kokių buvo 2024 m. Remiantis iki galutinio Komisijos 2026 m. pavasario prognozės parengimo termino turėta informacija apie politikos priemones, prognozėje numatoma, kad 2026 m. perteklius sudarys 1,4 % BVP, o 2027 m. – 1,2 % BVP. Pertekliaus sumažėjimas 2026 ir 2027 m. daugiausia atspindi lėtesnį pajamų augimą ir didelį prognozuojamą viešojo

([5]) 2026 m. kovo 10 d. Tarybos rekomendacija, kuria pritariama Airijos nacionaliniam vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniam struktūriniam planui, (OL C, C/2026/1812, 2026 m. kovo 20 d., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1812/oj).

([6]) 2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomendacija, kuria pritariama Airijos nacionaliniam vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniam struktūriniam planui, (OL C, C/2025/667, 2025 m. vasario 10 d., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/667/oj).

([7]) Komisijos komunikatas „Atsižvelgimas į gynybos išlaidų padidinimą Stabilumo ir augimo pakte“, Briuselis, 2025 m. kovo 19 m., C(2025) 2000 *final*.

([8]) 2026 m. metinės pažangos ataskaitos pateikiamos https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_lt.

([9]) Eurostato euro rodikliai, 2026 m. balandžio 22 d.

sektoriaus darbo užmokesčio, socialinių išmokų ir viešųjų investicijų išlaidų padidėjimą;

(12) remiantis Komisijos įverčiais, 2025 m. fiskalinės politikos kryptis ([10]), apimanti tiek nacionalinėmis, tiek ES lėšomis finansuojamas išlaidas, buvo iš esmės neutrali. Prognozuojama, kad tiek 2026 m., tiek 2027 m. ji išliks iš esmės neutrali;

(13) remiantis Eurostato pateiktais duomenimis ([11]), Airijos valdžios sektoriaus bendroji skola sumažėjo nuo 38,3 % BVP 2024 m. pabaigoje iki 32,9 % BVP 2025 m. pabaigoje. Skolos santykio sumažėjimas 2025 m. daugiausia rodo tvirtą realųjį ekonomikos augimą ir pasiektą biudžeto perteklių. Remiantis iki galutinio Komisijos 2026 m. pavasario prognozės parengimo termino turėta informacija apie politikos priemones, prognozėje numatoma, kad skolos santykis su BVP iki 2026 m. pabaigos sumažės iki 32,4 %, o iki 2027 m. pabaigos – dar iki 31,6 %;

(14) remiantis Komisijos 2026 m. pavasario prognoze, bendros valdžios sektoriaus išlaidos gynybai Airijoje 2025 m. sudarė 0,2 % BVP ir numatoma, kad 2026 m. jos bus tokio paties lygio;

(15) Sąjungai ir toliau kyla energijos tiekimo sutrikimų ir padidėjusio kainų nepastovumo rizika, kurią dar labiau didina geopolitinė įtampa, daranti poveikį pasaulinėms naftos ir dujų rinkoms. Per 2022–2023 m. energetikos krizę įgyta patirtis parodė, kad plataus masto ir netikslinės priemonės lemia dideles fiskalines išlaidas ir yra socialiai ir ekonomiškai neefektyvios. Nuo karo Artimuosiuose Rytuose pradžios 2026 m. vasario mėn. Airija ėmėsi fiskalinės politikos priemonių, kad sušvelnintų didelių energijos kainų poveikį namų ūkiams ir įmonėms ([12]). Jos, be kita ko, apima netikslinį akcizų ir Nacionalinės naftos rezervų agentūros (NORA) rinkliavos sumažinimą iki 2026 m. liepos mėn., anglies dioksido mokesčio padidinimo atidėjimą iki 2026 m. spalio mėn., tikslines subsidijas transporto sektoriui iki 2026 m. gegužės mėn. ir žemės ūkio sektoriui iki 2026 m. liepos mėn. ir tikslinius socialinius pervedimus mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams 2026 m. balandžio mėn. Komisijos 2026 m. pavasario prognozėje numatoma, kad šių priemonių fiskalinės išlaidos 2026 m. sudarys 0,1 % BVP. Remiantis Komisijos įverčiais, jei šios priemonės liktų galioti iki 2026 m. pabaigos, jų fiskalinės išlaidos 2026 m. sudarytų 0,3 % BVP;

(16) remiantis Komisijos skaičiavimais, grynosios išlaidos Airijoje 2025 m. išaugo 6,7 %, o 2024 ir 2025 m. iš viso – 15 %. 2025 m. grynųjų išlaidų augimo tempas viršija Tarybos 2025 m. sausio mėn. rekomenduotą didžiausią augimo tempą ir atitinka šiek tiek didesnį nei 0,3 % BVP metinį nuokrypį. Vertinant 2024 ir 2025 m. kartu, bendras grynųjų išlaidų augimo tempas neviršija rekomenduojamo didžiausio augimo tempo. Be to, kaip nurodyta, 2025 m. biudžetas buvo perteklinis, o valdžios sektoriaus bendroji skola buvo mažesnė nei 60 % BVP;

([10]) Fiskalinės politikos kryptis apibrėžiama kaip pagrindinės valdžios sektoriaus biudžeto būklės metinio pokyčio matas. Ja siekiama įvertinti ekonominę paskatą, kurią lemia tiek nacionalinėmis, tiek ES biudžeto lėšomis finansuojama fiskalinė politika. Fiskalinės politikos kryptis vertinama kaip i) vidutinės trukmės laikotarpio potencialaus augimo ir ii) pirminių išlaidų, atėmus diskrecines pajamų priemones, bet įskaitant išlaidas, finansuojamas teikiant negrąžintiną paramą (dotacijas) iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų ir kitų Sąjungos fondų, pokyčio skirtumas.

([11]) Eurostato euro rodikliai, 2026 m. balandžio 22 d.

([12]) Tai atspindi padėtį iki galutinio Komisijos 2026 m. pavasario prognozės parengimo termino (2026 m. gegužės 4 d.).

(17) remiantis Komisijos skaičiavimais numatoma, kad grynosios išlaidos Airijoje 2026 m. išaugs 6,1 %, o 2025 ir 2026 m. iš viso – 13,2 %. 2026 m. numatomas grynųjų išlaidų augimas neviršija 2026 m. kovo mėn. Tarybos rekomenduoto didžiausio augimo tempo. Vertinant 2025 ir 2026 m. kartu, bendras grynųjų išlaidų augimo tempas taip pat neviršija rekomenduojamo didžiausio augimo tempo;

(18) Airijos valdžios sektoriaus pajamų priklausomybė nuo užsienio kapitalo daugiašalių įmonių apmokestinimo toliau kelia grėsmę viešųjų finansų stabilumui. Išskirtinai didelės įmonių pelno mokesčio pajamos gaunamos iš palyginti nedidelio skaičiaus didelių farmacijos ir IRT sektorių įmonių, taip pat vertinama, kad didelė pajamų dalis yra nenumatyta, t. y. viršija sumą, kurią galima paaiškinti vidaus ekonomine veikla. Dėl to įmonių pelno mokesčio pajamas gali smarkiai paveikti tarptautiniai pokyčiai, pavyzdžiui, pokyčiai pasaulinės prekybos ir mokesčių aplinkoje. Su įmonių pelno mokesčiu susijusią riziką dar labiau didina įmonių pelno mokesčio ir gyventojų pajamų mokesčio bazių tarpusavio sąsajos, nes užsienio kapitalo daugiašalės įmonės taip pat yra pagrindiniai darbo užmokesčio ir atitinkamai pajamų mokesčio pajamų šaltiniai. Siekdama sumažinti fiskalinę riziką, Airija dalį nenumatytų pajamų skiria Airijos ateities fondui (angl. *Future Ireland Fund*) ir Infrastruktūros, klimato ir gamtos fondui, kad sukauptų fiskalinį rezervą. Tačiau didžioji dalis likusių nenumatytų pajamų turi būti panaudota pagal Airijos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Siekiant sumažinti biudžeto priklausomybę nuo galimai laikino pobūdžio pajamų, Airijai būtų naudinga diversifikuoti biudžeto pajamų šaltinius;

(19) vis dar kyla rizika sveikatos priežiūros sektoriaus ilgalaikiam fiskaliniam tvarumui. Airijos išlaidos sveikatai tebėra vienos didžiausių ES, nepaisant to, kad šalies gyventojai yra palyginti jauni ir sveiki. Struktūriniai trūkumai, tokie kaip didelė sistemos priklausomybė nuo brangios stacionariosios sveikatos priežiūros ir ribotas pirminės sveikatos priežiūros prieinamumas, kelia grėsmę fiskaliniam tvarumui. Šią padėtį dar labiau apsunkina didėjantis senėjančios visuomenės keliamas spaudimas. Airija, pasitelkdama Produktyvumo ir taupymo darbo grupę, įgyvendina išlaidų mažinimo priemones sveikatos priežiūros srityje; tačiau dauguma rezultatų kol kas yra laikini ir jais nebuvo užkirstas kelias biudžeto viršijimui sveikatos priežiūros srityje 2025 m. Be to, reikia imtis politikos priemonių, kad būtų paspartintas perėjimas prie visiems prieinamos pirminės sveikatos priežiūros, kartu sprendžiant infrastruktūros trūkumų ir gydytojų trūkumo problemas. Airija įgyvendina reformas, skirtas sveikatos priežiūros paslaugų teikimui decentralizuoti, tačiau pažanga plečiant visuotinės pirminės sveikatos priežiūros aprėptį ir gerinant bendrą jos prieinamumą yra nedidelė;

(20) kad būtų užtikrinta plataus masto atsakomybė už sėkmingą Sąjungos finansavimo priemonių įgyvendinimą, be kita ko, Europos semestro kontekste, itin svarbus tebėra sistemingas, prasmingas ir savalaikis vietos ir regionų valdžios institucijų, socialinių partnerių, pilietinės visuomenės ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;

(21) sanglaudos politikos programų, apimančių paramą iš Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), Teisingos pertvarkos fondo (TPF) ir „Europos socialinio fondo +“ (ESF+) įgyvendinimas Airijoje tiek pagal projektų atranką, tiek pagal mokėjimus vyksta sparčiau negu vidutiniškai ES. Svarbu išlaikyti dabartinį pagreitį, kartu kuo labiau didinant investicijų poveikį vietoje. Siekdama didinti konkurencingumą ir augimą, Airija jau imasi veiksmų pagal savo sanglaudos politikos programas. Be to, Airijai reikia paspartinti Teisingos pertvarkos fondo paramos įgyvendinimą, nes ištekliai turi būti išmokėti iki 2026 m. pabaigos. Labai svarbu užtikrinti, kad naujos investicijos, kurias Airija nustatė atlikdama sanglaudos politikos fondų laikotarpio vidurio peržiūrą,

visų pirma investicijos, susijusios su penkiais Laikotarpio vidurio peržiūros reglamente ([13]) nustatytais prioritetais, būtų vykdomos greitai ir veiksmingai;

(22) Airija susiduria su keletu iššūkių, susijusių su vidaus ekonomikos našumu, įmonių finansavimo didinimu, ribotomis tiesioginėmis mažmeninėmis investicijomis, priklausomybe nuo iškastinio kuro, didėjančia daug energijos suvartojančių naudotojų paklausa, energetikos infrastruktūra, energijos vartojimo efektyvumu, darniuoju viešuoju transportu ir elektromobilių įkrovimo infrastruktūros prieinamumu. Airija taip pat susiduria su sunkumais, susijusiais su tvarių žemės ūkio metodų diegimu, vandens kokybę, vandens nuotėkius ir nuotekų valymą veikiančiais trūkumais, taip pat ribota pažanga taikant žiediškumo matavimo vienetus, skirtus medžiagų vertei išlaikyti vidaus ekonomikoje. Galiausiai Airija susiduria su problemomis, susijusiomis su benamyste bei įperkamu ir socialiniu būstu, vietos valdžios institucijų ir gyvenamųjų namų sektoriaus pajėgumų trūkumu įgyvendinant būsto projektus, taip pat su darbo rinka bei asmenų su negalia ir vienišų motinų ar vienišų tėvų socialine įtrauktimi;

(23) Airijos aukštą nominalųjį našumą didžiąja dalimi lemia užsienio kapitalo daugiašalės įmonės, o vietos įmonių – daugiausia MVĮ – našumas atsilieka nuo užsienio kapitalo daugiašalių įmonių ir kitų ES įmonių. Vidaus inovacinio pajėgumo stiprinimas yra itin svarbus siekiant sukurti labiau subalansuotą ir atsparią ekonomiką, o tai ypač svarbu atsižvelgiant į kintantį pasaulinį kontekstą. Viešosios išlaidos MTP Airijoje yra vienos iš mažiausių ES – jos sudaro tik 0,2 % BVP (0,4 % BNP* ([14])) – privačiojo sektoriaus investicijos į MTP yra labai sutelktos užsienio kapitalo įmonėse, o vietos MVĮ investuoja nepakankamai. Mokesčių kreditas tebėra pagrindinė valstybės paramos privatiems MTP priemonė Airijoje. Nors tai yra svarbi priemonė, tiesioginis mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimas labiau atitiktų Airijos MVĮ poreikius. Pataisytame nacionaliniame plėtros plane ir neseniai paskelbtame konkurencingumo ir našumo veiksmų plane numatoma didinti finansavimą bei paramą privačiojo ir viešojo sektoriaus MTP ir inovacijoms. Tačiau siekiant sustiprinti Airijos vidaus inovacinį pajėgumą, itin svarbu užtikrinti visapusišką ir laiku vykdomą įgyvendinimą bei nuolatinį investicijų didinimą;

(24) nors rizikos kapitalo investicijos iš esmės atitinka ES vidurkį, Airijos rizikos kapitalo fondai paprastai yra mažesni nei kitų Europos šalių, o tai prisideda prie mažesnio sandorių dydžio ir didelio nuosavo kapitalo finansavimo trūkumo Airijos įmonėms, siekiančioms plėstis. Itin svarbu pašalinti šią plėtros spragą siekiant užkirsti kelią sparčiai augančių įmonių išsikėlimui ir skatinti vidaus sąlygų nulemtą augimą. Nors valstybės remiamos iniciatyvos padėjo pritraukti tam tikrą kiekį investicijų į startuolius ir veiklą plečiančias įmones, institucinių investuotojų teikiamas nuosavo kapitalo finansavimas yra ribotas. Skatinant institucinių investuotojų, ypač pensijų fondų, dalyvavimą rizikos kapitalo ir privataus nuosavo kapitalo investicijų veikloje, galima sutelkti kapitalą ir padėti didinti investicijas į novatoriškas bendroves ir prisidėti prie bendrovių veiklos plėtimo;

(25) Airija pasižymi vienu iš mažiausių tiesioginio neprofesionaliųjų investuotojų dalyvavimo kapitalo rinkose lygiu ES. Tai daugiausia lemia didelis susidomėjimas tradiciniais taupymo būdais, tokiais kaip banko indėliai, draudimo produktai ir pensijų

([13]) 2025 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2025/1914, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1058 ir (ES) 2021/1056, kiek tai susiję su konkrečiomis priemonėmis strateginiams uždaviniams spręsti atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą;

([14]) Modifikuotos bendrosios nacionalinės pajamos (BNP*) neapima globalizacijos poveikio ir tiksliau nei BVP atspindi Airijos gyventojų pajamų normą.

turtas. Be to, investicijas stabdo mokesčių sistemos paskata neinvestuoti ir tai, kad nėra specialios taupymo ir investavimo sąskaitos. Pastaruoju metu vis aktyviau įgyvendinamos politikos priemonės, skirtos skatinti aktyvesniam namų ūkių dalyvavimui kapitalo rinkose. Skatinant didesnes tiesiogines mažmenines investicijas, namų ūkiai gali išplėsti savo investavimo galimybes, o jų santaupos gali būti nukreiptos į gamybines investicijas – tai galiausiai prisidėtų prie ekonomikos augimo ir inovacijų;

(26) priklausomybė nuo iškastinio kuro tebėra didelė. Airija įsipareigojo pasiekti plataus užmojo išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslus, nustatė anglies dioksido biudžetus ir išmetamųjų teršalų ribas pagal sektorius, taip pat numatė aiškius išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo planus kiekvienam sektoriui. Tai ketinama pasiekti visų pirma žymiai išplečiant atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimą. Nors atsinaujinančiųjų energijos išteklių dalis bendrajame galutinės energijos suvartojime padidėjo, Airijai nepavyks pasiekti nacionalinio tikslo iki 2030 m. išmetamųjų teršalų kiekį sumažinti 51 %, palyginti su 2018 m. lygiu. Iškastinis kuras vis dar sudaro didžiausią energijos rūšių derinio dalį, o 2024 m. gamtinės dujos, kurių didžioji dalis buvo importuojama, sudarė apie trečdalį visos energijos tiekimo sistemos. Todėl būtina toliau išnaudoti atsinaujinančiųjų energijos išteklių potencialą Airijoje. Taikant supaprastintą planavimo ir leidimų išdavimo sistemą, pavyzdžiui, tokią, kaip nustatyta AIED III, būtų lengviau atlikti tolesnį diegimą. Anglies dioksido mokesčiu skatinama visos ekonomikos dekarbonizacija ir siunčiamas aiškus kainos signalas teršėjams, tačiau netikslingos ir nuolatinės subsidijos iškastiniam kurui šiuos kainos signalus menkina. Todėl reikalingos papildomos politikos priemonės, skirtos dar labiau skatinti mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro;

(27) dideli neįgyvendinti poreikiai investuoti į elektros tinklą trukdo pasiekti klimato srities tikslus. Dėl didėjančios elektros paklausos vidaus rinkoje ir vis didesnės elektros energijos gamybos iš kintamų atsinaujinančiųjų išteklių dalies integravimo dar labiau išryškėja būtinybė tobulinti energetikos infrastruktūrą, ypač perdavimo, skirstymo ir saugojimo srityse. Dėl ribotų pajėgumų didėja apribojimų lygis ir daugėja tinklo apribojimų, o dėl to ribojamas atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos srautas, didėja išmetamųjų teršalų kiekis ir kyla elektros kainos. Todėl reikalinga modernizuota ir išplėsta elektros tinklo infrastruktūra, taip pat didesnės pastangos didinti elektros sistemos lankstumą, grindžiamą neiškastiniu kuru, siekiant efektyviai perduoti energiją iš gamybos vietų į paklausos centrus. Nors tinklui plėsti ir modernizuoti skirtas nemažas finansavimas, investicijos dar turi būti įgyvendintos. Išmaniųjų skaitiklių diegimas pasiekė svarbų etapą – dabar apie 80 % namų ūkių turi prieigą prie suvartojimo duomenų realiuoju laiku, tačiau reikia pagerinti šių duomenų prieinamumą ir toliau skatinti vartotojus aktyviai dalyvauti lankstumo rinkoje, be kita ko, taikant paklausos atsako priemones;

(28) 2024 m. statybos sektoriaus išmetamųjų teršalų kiekis padidėjo 4,9 %; tai iš dalies lėmė energijai imlus pastatų ūkis ir priklausomybė nuo iškastinio kuro naudojimo patalpų bei vandens šildymui, todėl akivaizdžiai būtina dekarbonizuoti energijos paklausą. Nors pastatų modernizavimo tempai kasmet didėja, jie vis dar yra nepakankami, kad būtų pasiekti modernizavimo strategijoje numatyti tikslai. Be to, papildoma parama privačių būstų modernizavimui galėtų būti skiriama tikslingiau, sutelkiant dėmesį į nuomininkus, socialinį būstą ar daugiabučius pastatus, arba skiriant ją mažiausio energinio naudingumo pastatams. Dedant tolesnes pastangas išnaudoti centralizuoto šildymo potencialą būtų galima ekonomiškai efektyviai dekarbonizuoti šildymo sektorių. Viešieji pastatai sudaro didelę negyvenamųjų pastatų suvartojamos

energijos dalį, tačiau buvo imtasi priemonių jų energijos vartojimo efektyvumui didinti, visų pirma įgyvendinant daugybę viešojo sektoriaus projektų pagal Europos inovacijų tarybos programą „Pathfinder“. Preliminarūs duomenys rodo, kad padaryta didelė pažanga tiek energijos vartojimo efektyvumo, tiek bendro išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo srityse. Todėl, siekiant 2030 m. tikslų, svarbu nuolat remtis patirtimi, įgyta įgyvendinant viešojo sektoriaus modernizavimo projektą pagal programą „Pathfinder“;

(29) daug energijos suvartojantys naudotojai ir toliau sudaro didelę energijos paklausos dalį. 2023 ir 2024 m. duomenų centrų užregistruotas elektros suvartojimas padidėjo ir sudarė penktadalį visos Airijoje suvartojamos elektros energijos. Manoma, kad šis skaičius gali didėti, nes sektorius toliau auga. 2025 m. gruodžio mėn. Airijos Komunalinių paslaugų reguliavimo komisija paskelbė galutinę prijungimo politiką, skirtą naujiems duomenų centrams prijungti prie elektros tinklo. Siekiant tai įgyvendinti, duomenų centrai privalo užtikrinti, kad vietoje arba netoliese būtų įrengti dispečeriniu skirstymu grindžiamos energijos gamybos arba saugojimo įrenginiai, atitinkantys jų maksimalius energijos importo pajėgumus. Be to, 80 % jų metinių poreikių turi būti patenkinami įgyvendinant naujus papildomus atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektus Airijoje per 6 metų įgyvendinimo laikotarpį. Nors tai yra svarbus žingsnis, reikia atsižvelgti į riziką, susijusią su priklausomybe nuo iškastinio kuro. Likusią metinių poreikių dalį galėtų patenkinti energija, pagaminta naudojant iškastinį kurą, o tai trukdytų energetikos sistemos dekarbonizacijai. Be to, taikant 6 metų įgyvendinimo laikotarpį, trumpalaikiu laikotarpiu galėtų ženkliai padidėti energijos, pagamintos naudojant iškastinį kurą, kiekis, o tai prieštarautų 2030 m. išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslui. Užtikrinus, kad daug energijos suvartojančių naudotojų teritorijų planavimas būtų suderintas su atsinaujinančiųjų energijos išteklių prieinamumu ir tinklo apribojimais, visų pirma įgyvendinant LEAP strategijoje numatytus veiksmus, būtų galima išvengti kai kurių problemų, susijusių su papildomais prijungimais;

(30) norint užtikrinti tvaresnį judumą Airijoje reikia toliau investuoti į labiau integruotą viešojo transporto tinklą, nes tai padėtų sumažinti eismo spūstis miestuose, pagerinti darbo jėgos judumą ir prisidėti prie tvaraus augimo. Pagerinus susisiekimą tarp kaimo ir miesto vietovių, sumažėtų priklausomybė nuo automobilių, pagerėtų paslaugų prieinamumas kaimo vietovėse, o ekonominė plėtra taptų įtraukesnė, kartu užtikrinant, kad visi regionai gautų naudos iš perėjimo prie mažo anglies dioksido pėdsako ekonomikos. Būtina toliau plėtoti visai netaršų geležinkelių transportą, siekiant užtikrinti prieinamumą ir dekarbonizaciją. Atsižvelgiant į kelių transporto dekarbonizacijos uždavinį, Airija raginama sparčiau diegti tiek elektromobilių, tiek elektrinių sunkvežimių įkrovimo infrastruktūrą. Tai taip pat padėtų skatinti elektrinių transporto priemonių naudojimą. Elektrinių transporto priemonių įkrovimo infrastruktūros tankis tebėra ribotas, įskaitant kaimo vietoves. Be to, palyginti su Alternatyviųjų degalų infrastruktūros reglamente nustatytais 2030 m. tikslais, TEN-T kelių tinkle vis dar pastebimi dideli elektrinių transporto priemonių įkrovimo infrastruktūros trūkumai;

(31) Airija susiduria su iššūkiais, susijusiais su perėjimu prie tvaresnio žemės ūkio sektoriaus. Šiame sektoriuje išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis galėtų dar labiau sumažėti, kad būtų užtikrinta atitiktis nacionaliniams ir ES tikslams. Nors Klimato veiksmų plane numatytas tikslas iki 2030 m. išmetamųjų teršalų kiekį sumažinti 25 %, preliminarūs duomenys rodo, kad nuo 2018 m. išmetamųjų teršalų kiekis sumažėjo tik nežymiai, todėl yra galimybių imtis papildomų politikos

priemonių. Be to, būtų galima imtis papildomų priemonių dėl žemės ūkio veiklos nutekančių maisto medžiagų, kurios daro neigiamą poveikį vandens telkinių kokybei. Remiantis Airijos aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, paskutiniojo 2019–2024 m. vertinimo etapo metu apie pusė paviršinių vandenų buvo nepatenkinamos ekologinės būklės. Nors siekiant įveikti šiuos iššūkius jau imtasi svarbių priemonių, tolesnės politikos ir praktikos rengimas galėtų padėti vienu metu sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir maisto medžiagų praradimą;

(32) atnaujintame nacionaliniame plėtros plane numatytos didelės investicijos į vandens infrastruktūrą. Būtina užtikrinti, kad priemonės būtų įgyvendinamos laiku ir veiksmingai, siekiant išspręsti nuolatines struktūrines problemas. Nuotekų valymo srityje tebekyla sunkumų, susijusių su patikimumu ir aplinkosauginiu veiksmingumu, nes senstanti infrastruktūra ir riboti valymo pajėgumai trukdo siekti nustatytų standartų. Nepaisant pažangos, nuotėkio lygis tebėra vienas iš aukščiausių ES, o tai rodo, kad reikia imtis dar platesnio užmojo priemonių. Demografinis augimas, tarpsektoriniai plėtros poreikiai ir su klimatu susijusios problemos dar labiau didina šio sektoriaus pažeidžiamumą. Tikimasi, kad šiuo metu vykdomi infrastruktūros projektai prisidės prie pažangos, tačiau siekiant, kad turimas finansavimas virstų apčiuopiama pažanga, svarbiausia yra užtikrinti, kad šie projektai būtų sėkmingai įgyvendinti. Be to, nepaisant aiškaus teisinio pagrindo, ekonominių priemonių, skirtų kovai su pernelyg dideliu vandens suvartojimu, įgyvendinimas dar nepasistūmėjo į priekį. Užtikrinus priemonių, skirtų pernelyg dideliam vandens suvartojimui riboti, įgyvendinimą, būtų skatinamas efektyvesnis vandens naudojimas ir užtikrintas stabilus bei atsparus vandens paslaugų teikimas;

(33) nors Airija ir parengė žiedinės ekonomikos politikos programą, pažanga siekiant žiediškumo buvo nedidelė ir daugiausia apsiribojo žemesniais atliekų tvarkymo hierarchijos lygmenimis, o tai rodo, kad reikia imtis dar platesnio užmojo ir visą sistemą apimančių priemonių. Tiek žiedinio medžiagų panaudojimo, tiek komunalinių atliekų perdirbimo lygis nesiekia ES vidurkio. Pakuočių perdirbimo srityje taip pat nepavyks pasiekti 2025 m. ES tikslų. Atliekų susidaro vis daugiau, tačiau jų apdorojimas tebėra orientuotas į šalinimo ir šiluminės energijos gavybos iš atliekų procesus, pavyzdžiui, deginimą ir šalinimą sąvartynuose, o didelė dalis apdorojimo vykdoma užsienyje. Panašios tendencijos pastebimos ir statybinių bei griovimo atliekų, kurios sudaro didžiausią atliekų srautą Airijoje, atveju – per pastarąjį dešimtmetį jų kiekis padvigubėjo. Nacionaliniame plėtros plane numatyta skirti iki 600 mln. EUR su žiedinės ekonomikos principais susijusioms programoms, taip pat nustatytas nacionalinis tikslas padidinti žiedinio medžiagų naudojimo rodiklį, tačiau reali pažanga priklausys nuo platesnių užmojų politikos, didesnių investicijų, ypač į vidaus perdirbimo pajėgumus, bei įgyvendinimo tarpsektoriniu lygmeniu, įskaitant dėmesį statybinėms ir griovimo atliekoms. Kuriant naujas ekonomines priemones ir stiprinant esamas, tačiau ribotas, priemones būtų galima padėti toliau perkelti paskatas visos atliekų tvarkymo hierarchijos mastu;

(34) atsižvelgdama į itin svarbų žmogiškojo kapitalo vaidmenį didinant Sąjungos konkurencingumą ir strateginį savarankiškumą, 2026 m. Taryba rekomendavo valstybėms narėms imtis veiksmų, siekiant skubiai spręsti su žmogiškuoju kapitalu susijusias švietimo ir įgūdžių sričių struktūrines problemas, trukdančias konkurencingumui. Airijai skirtos 2026 m. rekomendacijos gali padėti įgyvendinti Tarybos rekomendaciją dėl žmogiškojo kapitalo Sąjungoje;

(35) siekiant sumažinti benamystę ir apsaugoti mažesnes pajamas gaunančius gyventojus, kuriems privačiosios nuomos rinkoje būstas tampa per brangus, būtina didinti

socialinio būsto pasiūlą. įperkamo ir socialinio būsto statyba sparčiai auga, tačiau vis dar smarkiai atsilieka nuo dabartinių tikslų ir paklausos – tai rodo maždaug 60 000 namų ūkių, įtrauktų į laukiančiųjų sąrašus, ir dar 84 000 namų ūkių, gaunančių nuomos mokesčio kompensacijas. Į socialinį būstą buvo investuota nemažai lėšų. Tačiau statybų sektoriuje tebėra pasiūlos apribojimų, o vietos valdžios institucijų pajėgumų, išteklių ir finansų planavimo problemos, taip pat patvirtintų už būstus atsakingų įstaigų finansavimo tvarumas ir stabilumas dar labiau riboja socialinio būsto pasiūlos augimą. Per pastaruosius penkerius metus benamių skaičius padvigubėjo ir pasiektas rekordinis 17 500 žmonių, kuriems suteiktas laikinas būstas, skaičius; iš jų daugiau kaip 5 500 sudaro vaikai. Dabartinės benamystės prevencijos programos davė nedidelius rezultatus ir jomis nepavyko sustabdyti šio padidėjimo;

(36) dėl spartaus būsto kainų augimo per pastarąjį dešimtmetį būstas tapo vis sunkiau įperkamas tiek pirkėjams, tiek nuomininkams. Įperkamų būstų trūkumas daro neigiamą įtaką Airijos konkurencingumui, nes tai riboja įmonių, ypač MVĮ, galimybes pritraukti kvalifikuotus darbuotojus, o tai daro spaudimą darbo užmokesčiui. Naujų būstų statyba auga, tačiau vis dar toli gražu neatitinka būsto paklausos. Tai parodo, kad būtina tęsti veiksmus siekiant pašalinti gyvenamųjų namų statybos sektoriaus pajėgumų apribojimus. Jie apima įgalinančios infrastruktūros, pavyzdžiui, vandens ir komunalinių paslaugų, trūkumą, nepakankamą žemės prieinamumą, planavimo neapibrėžtumą, nepakankamas finansavimo galimybes, statybos darbuotojų trūkumą ir lėtą šiuolaikinių statybos metodų įsisavinimą;

(37) vietos valdžios institucijos yra pagrindiniai veikėjai įgyvendinant nacionalinę planavimo sistemą ir turi įgaliojimus keliuose sektoriuose, įskaitant būsto ir planavimo. Išteklių, administracinių gebėjimų ir finansavimo trūkumas lėmė infrastruktūros investicijų ir politikos įgyvendinimo vėlavimus, taip pat paslaugų teikimo spragas, kurios taip pat gali turėti įtakos būsto projektams. Tai rodo, kad būtina stiprinti vietos valdžios institucijų pajėgumus, pavyzdžiui, sudarant sąlygas vykdyti ilgesnės trukmės finansų planavimą, siekiant didinti vietos pajėgumus įgyvendinti būsto projektus visoje teritorijoje;

(38) Arijos darbo rinka vis dar yra tvirta ir pasižymi žemu nedarbo lygiu, tačiau vis dar sunku pasiekti integracinį augimą, kuris būtų naudingas visoms grupėms. Airijoje asmenys su negalia vis dar susiduria su vienu didžiausių asmenų su negalia užimtumo atotrūkių ES ir jiems gresia žymiai didesnė skurdo rizika. Priežiūros pareiga ir nepakankamas socialinių paslaugų prieinamumas tebėra pagrindinės kliūtys, trukdančios vienišoms motinoms ar vienišiems tėvams įsilieti į darbo rinką, be to, jiems tenka neproporcingai didelė skurdo rizika. Tačiau pagrindiniuose sektoriuose vis dar trūksta kvalifikuotų darbuotojų ir yra įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitiktis, o tai rodo, kad reikia vykdyti daugiau informuojamojo darbo su neaktyviomis grupėmis ir kelti jų kvalifikaciją. Investicijos į įgūdžius turėtų skatinti nepalankioje padėtyje esančių grupių, įskaitant asmenų su negalia, vienišų tėvų, romų ir klajoklių, socialinę įtrauktį ir padėti jiems išbristi iš skurdo;

(39) atsižvelgdama į euro zonos valstybių narių ekonomikų glaudžias tarpusavio sąsajas ir jų kolektyvinį indėlį į ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą, 2026 m. Taryba rekomendavo euro zonos valstybėms narėms, be kita ko, įgyvendinant savo EGAD planus, imtis veiksmų 2026 m. rekomendacijai dėl euro zonos ekonominės politikos įgyvendinti. Airijai skirta 1 rekomendacija padeda įgyvendinti pirmą, antrą ir trečią euro zonai skirtas rekomendacijas, 2 rekomendacija padeda įgyvendinti ketvirtą euro zonai skirtą rekomendaciją, 3 rekomendacija padeda įgyvendinti septintą ir vienuoliktą euro zonai skirtas rekomendacijas, 4 rekomendacija padeda įgyvendinti septintą euro

zonai skirtą rekomendaciją, o 6 rekomendacija padeda įgyvendinti penktą euro zonai skirtą rekomendaciją,

REKOMENDUOJA Airijai 2026 ir 2027 m. imtis šių veiksmų:

1. laikytis 2026 m. kovo 10 d. Tarybos rekomenduoto didžiausio grynųjų išlaidų augimo tempo. Didinti gynybos išlaidas ir parengtį, kartu užtikrinant išlaidų efektyvumą ir laipsniškai pritaikant biudžetą, kad būtų išlaikytos struktūriškai didesnės gynybos išlaidos. Užtikrinti, kad visos priemonės, kurių imamasi siekiant sušvelninti energijos kainų kilimo poveikį, būtų laikinos, kad jomis būtų siekiama apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ar reaguoti į energijai imlių įmonių poreikius ir kad jos išsaugotų paskatas taupyti energiją, o jų fiskalinės išlaidos būtų suderinamos su įsipareigojimais pagal ES fiskalinę sistemą. Išplėsti mokesčių bazę, siekiant sumažinti riziką, susijusią su didele Airijos mokestinių pajamų koncentracija. Toliau dėti pastangas įgyvendinant ekonominio efektyvumo priemones sveikatos sistemoje, kartu spartinant perėjimą prie visuotinės ir prieinamos pirminės sveikatos priežiūros;

2. užtikrinti pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę įgyvendinamų reformų ir investicijų tęstinumą. Išlaikyti sanglaudos politikos programų paramos įgyvendinimo pagreitį, atitinkamais atvejais remiantis išteklių perskirstymu strateginiams prioritetams ir lankstumo galimybėmis per sanglaudos politikos sistemos laikotarpio vidurio peržiūrą;

3. užtikrinti veiksmingą ir nuolatinį viešųjų investicijų į MTP ir paramos įmonių investicijoms į MTP didinimą ir sutelkti dėmesį į patikimą ir savalaikį priemonių, įskaitant tiesioginio finansavimo priemones, įgyvendinimą, kad būtų padidintas vidaus įmonių našumas. Plėsti veiklą plečiančių įmonių finansavimo šaltinius, sudarant palankesnes sąlygas instituciniams investuotojams dalyvauti rizikos kapitalo ir privataus nuosavo kapitalo investicijų veikloje. Sudaryti sąlygas namų ūkiams tiesiogiai daugiau investuoti į kapitalo rinkas;

4. mažinti bendrą priklausomybę nuo iškastinio kuro. Spartinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimą, be kita ko, taikant supaprastintą leidimų išdavimo sistemą. Pašalinti likusias reguliavimo kliūtis neiškastinių išteklių suteikiamam lankstumui. Spartinti tinklo infrastruktūros modernizavimą ir plėtrą. Stiprinti paklausos atsaką. Įgyvendinti tikslines priemones, kuriomis remiamas energijos vartojimo efektyvumas privačiuose pastatuose, ir toliau dėti pastangas viešųjų pastatų srityje. Toliau investuoti į centralizuoto šilumos tiekimo sprendimus, kad būtų išnaudotas šildymo priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo potencialas. Užtikrinti, kad didžiųjų energijos vartotojų prijungimas prie elektros tinklo būtų susietas su papildomais atsinaujinančiųjų išteklių energijos pajėgumais ir sistemos lankstumu. Didinti investicijas į darnųjį transportą, atsižvelgiant į regioninius skirtumus, ir spartinti viešai prieinamų visai netaršių transporto priemonių įkrovimo prieigų diegimą;

5. skatinti tolesnę tvarią žemės ūkio politiką ir praktiką, kuriomis mažinamas maisto medžiagų praradimas ir išmetamųjų teršalų kiekis. Užtikrinti investicijas į vandens infrastruktūrą, kad būtų pagerintas nuotekų valymas ir sumažintas nuotėkis, ir įgyvendinti priemones, kuriomis sprendžiama pernelyg didelio vandens naudojimo problema. Didinti investicijas į žiedinę ekonomiką, siekiant pagerinti vidaus perdirbimo pajėgumus ir toliau plėtoti ekonomines priemones, kad būtų užkirstas kelias atliekoms ir padidintas pakartotinai naudojamų, perdarytų ir perdirbtų medžiagų kiekis;

6. toliau didinti įperkamo ir socialinio būsto pasiūlą, kartu užkertant kelią pažeidžiamų grupių atskirčiai dėl būsto ir ją mažinant. Toliau mažinti pajėgumų apribojimus gyvenamųjų namų statybos sektoriuje, gerinant galimybes naudotis infrastruktūra, žemės valdymą, planavimą, finansavimo sąlygas, darbo pasiūlą ir statybos metodus. Stiprinti vietos valdžios institucijų gebėjimus įgyvendinti būsto projektus. Stiprinti nepalankioje padėtyje esančių grupių darbo rinką ir socialinę įtrauktį, užtikrinant tikslingesnę informavimo veiklą ir kvalifikacijos kėlimą, taip pat gerinant socialinių paslaugų teikimą ir sudarant palankesnes sąlygas jomis naudotis.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė